

Espai Natural Serra d'Ensija-Rasos de Peguera

Cercs

Ubicació

Comarca:	Berguedà
Lloc/Adreça:	Zona del Serrat de les Arades, del Serrat de les Estelles i dels Rasos de Peguera
Emplaçament	Sector més occidental del municipi, per sobre la cota 1.500 m.
Coordenades:	
Latitud:	42.13757
Longitud:	1.79611
UTM Est (X):	400511
UTM Nord (Y):	4665752

Classificació

Número de fitxa	08268 - 154
Àmbit:	Patrimoni natural
Tipologia	Zona d'interès
Estil / època:	Contemporani
Segle	XX
Estat de conservació	Bo
Protecció	Legal
Tipus de protecció:	Xarxa natura 2000
Europea – Atributs inspire:	Natura 2000 – Àrea especial de conservació
Observacions protecció:	PEIN, Llei 12/1985 i Decret 328/1992, de 14 de desembre.
Data aprovació:	dt., 05/09/2006 - 12:00
Accés	Difícil
Ús actual:	Social
Titularitat	Privada
Titular:	diversos propietaris
Autoria de la fitxa	Sara Simon Vilardaga

Descripció

L'espai natural denominat Serra d'Ensija-els Rasos de Peguera, protegit pel Pla d'Espais d'Interès Natural abasta els àmbits administratius dels municipis de Castellar del Riu, Cercs, Fígols, Gósol, Saldes i Vallcebre, a la comarca del Berguedà, i del municipi de Guixers, a la comarca del Solsonès. El total de superfície que ocupa l'espai protegit és de 4.330,22 ha, de les quals 556,33 ha pertanyen al terme municipal de Cercs, superfície que representa l'11,8% de tot el terme municipal i el 12,8% de tot l'espai natural. Els límits d'aquest espai són la serra de les Arades, la Baga de Nou Comes i la part alta del riu de Peguera en el sector de llevant i els límits municipals en les altres orientacions. Es troben dins de l'espai la Baga de Segalés, el Clot de la Molina i el serrat de les Estelles. Es tracta d'un nucli orogràfic ben delimitat on predominen els paisatges submediterranis. És considerat com un dels espais naturals més notables de la subunitat meridional del Pre-Pirineu oriental, sobretot per l'important grau de diversitat de paisatges que inclou, els més característics del Pre-Pirineu oriental a l'Alt Berguedà i altres de singulars en aquest sector. Una àrea excepcional per la seva riquesa en alguns elements naturals, el seu interès biogeogràfic i per la destacable diversitat d'aquestes terres. En l'estatge subalpí i alpí d'aquest espai s'hi troben comunitats i espècies vegetals que són de molt difícil localització en altres serres de la mateixa subunitat (*Gentiana alpina*, *Potentilla nivalis*, *Carex ericetorum*,...), constituint un dels límits més meridionals a Catalunya on es pot localitzar vegetació alpina i subalpina. Aquesta és una de les característiques principals i més destacades de l'espai, i un dels principal motius per a la seva catalogació com a PEIN. Pel que fa a l'estatge montà hi ha un clar predomini de paisatges submediterranis en els que l'arbreda predominant és la roureda de roure martinenc amb boix (*Buxo-Quercetum pubescentis*) i amb aparició de fageda (*Fagion sylvaticae*) en algunes obagues. I ocupant grans extensions hi ha pinedes secundàries i primàries de pi roig (*Quercion pubescenti-petraeae* i *Deschampsio-Pinion*). Són remarcables algunes importants relíquies de les pinedes de pi negre amb neret (*Rhododendro-Pinetum uncinatae*) localitzades al vessant obac de la serra i als rasos culminals. A les àrees culminals supraorestals hi trobem prats i pastures calcícoles i també calcífugues, degut als importants processos de lixiviació dels materials carbonatats (*Festucion gautieri*, *Festucion airoidis*, *Nardion*). També hi ha una bona mostra de comunitats rupícoles de roques calcàries. La fauna representativa d'aquest espai és com la que es localitza en la zona del Cadí, però es considera una mica empobrida pel que fa als artiodàctils; aquesta àrea es correspon amb el límit sud de distribució d'algunes espècies pirinenques. Pel que fa als amfibis i rèptils mostren una inversió faunística equiparable a l'espai de Busa-Bastets. La fauna invertebrada presenta algunes singularitats, com algunes espècies endèmiques o rares d'aràcnids (*Troglohyphantes orpheus*,...) i heteròpters (*Loricula pselafiformis*, ...).

Observacions:

Les coordenades són del cim del Serrat de les Estelles, de 1.952,2 m d'altitud. L'àrea del municipi de Cercs inclosa dins del Pla d'Espais d'Interès Natural "Serra d'Ensija-Rasos de Peguera" és la mateixa que està inclosa en l'espai "Prepirineu Central Català" de la Xarxa Natura 2000. Entre l'espai natural de la Serra d'Ensija-Rasos de Peguera i l'espai natural de la Serra de Picancel, el 21,4% de tota la superfície municipal de Cercs es troba protegida. La informació aportada a la fitxa ha estat recollida en la memòria "Pla especial de delimitació definitiva dels espais PEIN: Serra del Catllaràs, Serra d'Ensija-els Rasos de Peguera, Serra de Queralt, Serra de Picancel i els Tres Hereus", elaborada pel departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya el mes de març de 2000.

Història

El Pla d'Espais d'Interès Natural va ser aprovat definitivament per la Generalitat de Catalunya l'any 1.992, pel Decret 328/1992, de 14 de desembre. A partir de llavors el règim normatiu de les zones és el que regula el Decret. Però com que les bases cartogràfiques emprades en l'aprovació inicial del PEIN no tenien prou precisió i detall per a una identificació clara dels seus límits, el mateix PEIN, d'acord amb l'article 16 de la Llei 12/1985, d'espais naturals, va disposar la necessitat d'elaborar una nova cartografia. Aquesta cartografia va ser inclosa en el "Pla especial de delimitació definitiva dels espais PEIN: Serra del Catllaràs, Serra d'Ensija-els Rasos de Peguera, Serra de Queralt, Serra de Picancel i els Tres Hereus", elaborada pel departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, amb data de març del 2000. En la revisió de l'any 2000 es va incloure dins de l'espai d'interès natural la zona de l'estany de Cercs, que en el projecte inicial en quedava fora.

Bibliografia

LLADÓ, Fina (1998): "Els espais naturals protegits al Berguedà en el PEIN", a l'Erol, 59, p. 27-32. Mapa i guia excursionista Rasos de Peguera-Serra d'Ensija. Col·lecció E-25, Pirineu i Prepirineu. Editorial Alpina, edició 2004-2005. Pla d'Espais d'Interès Natural. Generalitat de Catalunya, Departament de Medi Ambient. Edició a cura de la Direcció General de Patrimoni Natural, 1996 (1ª ed.).